

КОНВЕНЦІЯ
про боротьбу з незаконними актами, спрямованими
проти безпеки цивільної авіації

ДЕРЖАВИ-УЧАСНИЦІ ЦЬОЇ КОНВЕНЦІЇ,

ВВАЖАЮЧИ, що незаконні акти, спрямовані проти безпеки цивільної авіації, загрожують безпеці осіб та майна, серйозно порушують повітряне сполучення та підривають віру народів світу в безпеку цивільної авіації,

ВВАЖАЮЧИ, що наявність таких актів викликає серйозне занепокоєння,

ВВАЖАЮЧИ, що з метою запобігання таким актам існує нагальна необхідність забезпечити прийняття відповідних заходів для покарання злочинців,

ДОМОВИЛИСЬ ПРО ТАКЕ:

Стаття 1

1. Будь-яка особа вчиняє злочин, якщо вона незаконно та умисно:

а) вчиняє акт насильства щодо особи, яка знаходиться на борту повітряного судна в польоті, якщо такий акт може загрожувати безпеці цього повітряного судна; або

б) знищує повітряне судно, що знаходиться в експлуатації, або заподіює цьому повітряному судну пошкодження, яке виводить його з ладу або може загрожувати його безпеці в польоті; або

в) розміщує або вчиняє дії, які призводять до розміщення на повітряному судні, що знаходиться в експлуатації, будь-яким способом пристрій або речовину, які виводять його з ладу, або заподіяти йому пошкодження, яке може загрожувати його безпеці в польоті; або

г) знищує або пошкоджує аеронавігаційне обладнання або втручається в його експлуатацію, якщо будь-який такий акт може загрожувати безпеці повітряних суден в польоті; або

д) повідомляє завідомо неправдиві відомості, створюючи цим загрозу безпеці повітряного судна в польоті.

2. Будь-яка особа також вчиняє злочин, якщо вона:

а) намагається вчинити якийсь із злочинів, згаданих у пункті 1 цієї статті; або

б) є співучасником особи, яка вчиняє або намагається вчинити будь-який такий злочин.

Стаття 2

Для цілей цієї Конвенції:

а) повітряне судно вважається таким, що знаходиться в польоті, в будь-який час з моменту закриття всіх його зовнішніх дверей після завантаження до моменту відкриття будь-яких із таких дверей для вивантаження; у випадку вимушеної посадки вважається, що політ здійснюється доти, доки уповноважена влада не візьме на себе зобов'язання за повітряне судно та за осіб і майно, які знаходяться на борту;

б) повітряне судно вважається таким, що знаходиться в експлуатації, з початку передпольотної підготовки повітряного судна наземним персоналом або екіпажем для конкретного польоту до закінчення двадцяти чотирьох годин після будь-якої посадки; період експлуатації в будь-якому випадку продовжується протягом всього періоду знаходження повітряного судна в польоті, як визначено в пункті «а» цієї статті.

Стаття 3

Кожна Договірна Держава зобов'язується застосовувати щодо злочинів, згаданих у статті 1, суворі заходи покарання.

Стаття 4

1. Ця Конвенція не застосовується до повітряних суден, які використовуються військовою, митною та поліцейською службою.

2. У випадках, передбачених підпунктами «а», «b», «с» та «е» пункту 1 статті 1, ця Конвенція застосовується незалежно від того, здійснює повітряне судно міжнародний політ чи політ на внутрішніх авіалініях, тільки якщо:

а) фактичне або заплановане місце вильоту чи посадки повітряного судна знаходиться за межами території Держави реєстрації повітряного судна; або

б) злочин вчинено на території іншої Держави, ніж Держава реєстрації повітряного судна.

3. Незважаючи на пункт 2 цієї статті, у випадках, передбачених підпунктами «а», «b», «с» та «е» пункту 1 статті 1, ця Конвенція застосовується також, якщо злочинець чи ймовірний злочинець знаходиться на території іншої Держави, ніж Держава реєстрації цього повітряного судна.

4. Щодо Держав, згаданих в статті 9, та у випадках, передбачених в підпунктах «а», «b», «с» та «е» пункту 1 статті 1, ця Конвенція не застосовується, якщо місця, вказані в підпункті «а» пункту 2 цієї статті, знаходяться в межах території однієї з Держав, які зазначені в статті 9, за винятком випадку, коли злочин вчинено або злочинець чи ймовірний злочинець знаходиться на території будь-якої іншої Держави.

5. У випадках, передбачених підпунктом «d» пункту 1 статті 1, ця Конвенція застосовується у разі, якщо аеронавігаційне обладнання використовується для міжнародної аеронавігації.

6. Положення пунктів 2, 3, 4 та 5 цієї статті застосовуються також у випадках, передбачених пунктом 2 статті 1.

Стаття 5

1. Кожна Договірна Держава вживає такі заходи, які можуть виявитися необхідними для встановлення своєї юрисдикції над злочином в таких випадках:

- а) коли злочин вчинено на території цієї Держави;
- б) коли злочин вчинено на борту або щодо повітряного судна, що зареєстроване в цій Державі;
- с) коли повітряне судно, на борту якого вчинено злочин, здійснює посадку на її території та ймовірний злочинець ще знаходиться на борту;
- д) коли злочин вчинено на борту або щодо повітряного судна, зданого в оренду без екіпажу орендарю, основне місце діяльності якого або, якщо орендар не має такого місця діяльності, постійне місцеперебування якого знаходиться в цій Державі.

2. Кожна Договірна Держава вживає також такі заходи, які можуть виявитися необхідними для встановлення своєї юрисдикції над злочинами, зазначеними в підпунктах «а», «b» та «с» пункту 1 статті 1, а також в пункті 2 статті 2 тією мірою, якою цей пункт стосується таких злочинів, у випадку, коли

ймовірний злочинець знаходиться на її території і вона не видає його відповідно до статті 8 одній з Держав, згаданих в пункті 1 цієї статті.

3. Ця Конвенція не виключає здійснення будь-якої кримінальної юрисдикції відповідно до національного законодавства.

Стаття 6

1. Переконавшись, що обставини того потребують, будь-яка Договірна Держава, на території якої знаходиться злочинець або ймовірний злочинець, бере його під варту або вживає інші заходи, що забезпечують його присутність. Взяття під варту та інші заходи здійснюються відповідно до законодавства такої Держави, але можуть продовжуватися лише протягом часу, необхідного для того, щоб здійснити кримінально-процесуальні дії або дії щодо видачі.

2. Така Держава негайно проводить попереднє розслідування фактів.

3. Будь-якій особі, яка знаходиться під вартою відповідно до пункту 1 цієї статті, сприяють в негайному встановленні контакту з найближчим відповідним представником Держави, громадянином якої він є.

4. Коли Держава відповідно до цієї статті бере особу під варту, вона негайно повідомляє Держави, згадані в пункті 1 статті 5, Державу громадянства затриманої особи та, якщо вона вважає це доцільним, будь-які інші зацікавлені Держави про факт знаходження цієї особи під вартою і про обставини, що стали підставою для її затримання. Держава, яка проводить попереднє розслідування, передбачене пунктом 2 цієї статті, негайно повідомляє про отримані нею дані вищезгаданим Державам і зазначає, чи має вона намір здійснити юрисдикцію.

Стаття 7

Договірна Держава, на території якої виявляється ймовірний злочинець, якщо вона його не видає, зобов'язана без будь-яких винятків і незалежно від того, чи вчинено злочин на її території, передати справу своїм уповноваженим органам для цілей кримінального переслідування. Ці органи приймають рішення таким же чином, як і у випадку будь-якого звичайного злочину серйозного характеру, відповідно до законодавства цієї Держави.

Стаття 8

1. Злочини вважаються такими, що підлягають включенню як злочини, що тягнуть за собою видачу, в будь-який договір про видачу, укладений між Договірними Державами. Договірні Держави зобов'язуються включати такі злочини як злочини, що тягнуть за собою видачу, в будь-який договір про видачу, укладений між ними.

2. Якщо Договірна Держава, яка обумовлює видачу наявністю договору, отримує прохання про видачу від іншої Договірної Держави, з якою вона не має договору про видачу, вона може на свій розсуд розглядати цю Конвенцію щодо таких злочинів як юридичну підставу для видачі. Видача здійснюється відповідно до інших умов, що передбачені законодавством Держави, до якої звернено прохання про видачу.

3. Договірні Держави, які не обумовлюють видачу наявністю договору, розглядають у відносинах між собою такі злочини як злочини, що тягнуть за собою видачу, відповідно до умов, передбачених законодавством Держави, до якої звернено прохання про видачу.

4. Кожний із злочинів розглядається Договірними Державами для цілей видачі так, якби він був вчинений не лише в місці його вчинення, а й також на території Держав, які зобов'язані встановити свою юрисдикцію відповідно до підпунктів «b», «c» та «d» пункту 1 статті 5.

Стаття 9

Договірні Держави, які створюють спільні повітряно-транспортні експлуатаційні організації або міжнародні експлуатаційні агентства, що експлуатують повітряні судна, які підлягають спільній чи міжнародній реєстрації, належним чином зазначають щодо кожного повітряного судна Державу зі свого числа, яка здійснює юрисдикцію та виступає як Держава реєстрації в цілях цієї Конвенції, та повідомляють про це Міжнародну організацію цивільної авіації, яка розсилає таке повідомлення всім Державам-учасницям цієї Конвенції.

Стаття 10

1. Договірні Держави відповідно до міжнародного права та національного законодавства прагнуть вживати всі заходи, які можуть бути практично здійснені, з метою запобігання злочинам, згаданим у статті 1.

2. Коли в результаті вчинення одного із злочинів, згаданих в статті 1, політ відкладено або перервано, будь-яка Договірна Держава, на території якої

знаходяться повітряне судно, пасажирів або екіпаж, сприяє його пасажирів та екіпажу в продовженні їх прямування настільки швидко, наскільки це можливо, і без затримки повертає повітряне судно та його вантаж законним власникам.

Стаття 11

1. Договірні Держави надають одна одній найбільш повну правову допомогу у зв'язку з кримінально-процесуальними діями, здійсненими щодо таких злочинів. У всіх випадках застосовується законодавство Держави, до якої звернено прохання.

2. Положення пункту 1 цієї статті не впливають на зобов'язання за будь-яким іншим договором, двостороннім чи багатостороннім, який регулює чи буде регулювати, повністю або частково, взаємну правову допомогу в кримінальних справах.

Стаття 12

Будь-яка Договірна Держава, яка має підставу вважати, що буде вчинено один із злочинів, згаданих у статті 1, надає відповідно до свого національного законодавства будь-яку наявну у неї відповідну інформацію тим Державам, які, на його думку, є Державами, згаданими в пункті 1 статті 5.

Стаття 13

Кожна Договірна Держава відповідно до свого національного законодавства повідомляє Раді Міжнародної організації цивільної авіації настільки швидко, наскільки це можливо, будь-яку наявну в неї відповідну інформацію щодо:

- а) обставин злочину;
- б) дій, вчинених відповідно до пункту 2 статті 10;
- в) заходів, вжитих щодо злочинця або ймовірного злочинця і, зокрема, результатів будь-яких дій щодо видачі чи інших правових дій.

Стаття 14

1. Будь-який спір між двома чи більше Договірними Державами, що стосується тлумачення або застосування цієї Конвенції, який не може бути врегульовано шляхом переговорів, на прохання однієї з них передається на арбітраж. Якщо протягом шести місяців з дня прохання про арбітраж Сторони

не в змозі дійти згоди щодо питання про організацію арбітражу, за проханням будь-якої із цих Сторін спір може бути переданий до Міжнародного суду відповідно до Статуту Суду.

2. Кожна Держава може при підписанні або ратифікації цієї Конвенції або при приєднанні до неї зробити заяву про те, що вона не вважає себе зв'язаною положеннями попереднього пункту. Інші Держави не будуть зв'язані положеннями попереднього пункту у відносинах з будь-якою Договірною Державою, яка зробила таке застереження.

3. Будь-яка Договірна Держава, яка зробила застереження відповідно до попереднього пункту, може в будь-який час зняти таке застереження шляхом повідомлення урядів-депозитаріїв.

Стаття 15

1. Ця Конвенція відкрита для підписання в Монреалі 23 вересня 1971 року Державами, які брали участь в Міжнародній конференції з повітряного права, що відбулася в Монреалі з 8 до 23 вересня 1971 року (далі – Монреальська конференція). Після 10 жовтня 1971 року Конвенція відкрита для підписання всіма Державами в Москві, Лондоні та Вашингтоні. Будь-яка Держава, яка не підпише цю Конвенцію до набрання нею чинності відповідно до пункту 3 цієї статті, може приєднатися до неї в будь-який час.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації Державами, які її підписали. Ратифікаційні грамоти та документи про приєднання здаються на зберігання урядам Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії та Сполучених Штатів Америки, які цим призначаються урядами-депозитаріями.

3. Ця Конвенція набирає чинності через тридцять днів після дати здачі на зберігання ратифікаційних грамот десятима Державами, які підписали цю Конвенцію, які брали участь в Монреальській конференції.

4. Для інших Держав ця Конвенція набирає чинності в дату набрання чинності цією Конвенцією відповідно до пункту 3 цієї статті або через тридцять днів після дати здачі на зберігання їхніх ратифікаційних грамот або документів про приєднання, залежно від того, що настає пізніше.

5. Уряди-депозитарії невідкладно повідомляють всі Держави, які підписали Конвенцію та приєдналися до неї, про дату кожного підписання, дату здачі на зберігання кожної ратифікаційної грамоти або документа про приєднання, дату набрання чинності цією Конвенцією, а також про інші повідомлення.

6. Після набрання чинності цією Конвенцією вона повинна бути зареєстрована урядами-депозитаріями відповідно до статті 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй та відповідно до статті 83 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (Чикаго, 1944 р.).

Стаття 16

1. Будь-яка Договірна Держава може денонсувати цю Конвенцію шляхом письмового повідомлення про це урядів-депозитаріїв.

2. Денонсація Конвенції набирає чинності через шість місяців після дати отримання такого повідомлення урядами-депозитаріями.

НА ПОСВІДЧЕННЯ ЧОГО повноважні представники, що нижче підписалися, належним чином на те вповноважені своїми Урядами, підписали цю Конвенцію.

УЧИНЕНО в Монреалі двадцять третього вересня одна тисяча дев'ятсот сімдесят першого року в трьох оригінальних примірниках, кожний англійською, іспанською, російською та французькою мовами, при цьому всі тексти є автентичними.

**Застереження до Конвенції про боротьбу з незаконними актами,
спрямованими проти безпеки цивільної авіації (UNTS № 14118)**

Афганістан

**Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на
зберігання 26 вересня 1984 року**

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Алжир

**Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на
зберігання 13 грудня 1995 року**

Алжирська Народна Демократична Республіка не вважає себе зв'язаною положеннями статей 24.1, 12.1 і 14.1 відповідно Токійської, Гаазької та Монреальської конвенцій, які передбачають обов'язкову передачу будь-якого спору до Міжнародного суду. Алжирська Народна Демократична Республіка заявляє, що в кожному випадку потрібна попередня згода всіх зацікавлених сторін для передачі спору до Міжнародного суду.

Відповідні статті: 14

Бахрейн

**Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на
зберігання 20 лютого 1984 року**

Бахрейн не вважає себе зобов'язаним за статтею 14(1) Конвенції.

Відповідні статті: 14

Бразилія

**Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на
зберігання 24 липня 1972 року**

Із застереженням відповідно до пунктів 2 та 1 статті 14.

Відповідні статті: 14

Білорусь

**Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на
зберігання 31 січня 1973 року**

Білоруська Радянська Соціалістична Республіка не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1 статті 14, які передбачають передачу спорів щодо тлумачення або застосування Конвенції до арбітражу або до Міжнародного суду за заявою однієї зі сторін.

Відповідні статті: 14

Китай

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 10 вересня 1980 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Куба

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 31 жовтня 2001 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Єгипет

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 20 травня 1975 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Ефіопія

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 26 березня 1979 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Франція

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 30 червня 1976 року

Відповідно до пункту 2 статті 14 Республіка не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1 зазначеної статті, відповідно до якого «будь-який спір між Договірними державами щодо тлумачення або застосування цієї Конвенції, який не може бути вирішений шляхом переговорів, передається

до арбітражу на прохання однієї з них. Якщо протягом шести місяців після дати запиту про арбітраж Сторони не досягли згоди щодо організації арбітражу, будь-яка з них може передати спір до Міжнародного суду, подавши запит відповідно до Статуту Суду».

Відповідні статті: 14

Німеччина

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 3 лютого 1978 року

Німецька Демократична Республіка не вважає себе зобов'язаною положеннями пункту 1 статті 14 Конвенції про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, підписаної в Монреалі 23 вересня 1971 року.

Охоплений період:

Відповідні статті: 14

Гватемала

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 19 жовтня 1978 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Індонезія

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 27 серпня 1976 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Малаві

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 21 грудня 1972 року

Уряд Республіки Малаві бажає заявити, відповідно до положень пункту 2 статті 14, що він не вважає себе зобов'язаним за положеннями пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Марокко

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 24 жовтня 1975 року

У разі виникнення спору всі звернення мають бути зроблені до Міжнародного суду на основі одностайної згоди зацікавлених сторін.

Відповідні статті: 14

Монголія

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 14 вересня 1972 року

Монгольська Народна Республіка не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1 статті 14.

Відповідні статті: 14

Мозамбік

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 16 січня 2003 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Оман

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 2 лютого 1977 року

Султанату Оман не вважає себе зв'язаним пунктом 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Папуа-Нова Гвінея

Застереження, що міститься в документі про правонаступництво, зданому на зберігання 4 грудня 1975 року

Вступаючи у права та обов'язки за цією Конвенцією, Папуа-Нова Гвінея цим використовує своє право згідно зі статтею 14(2) Конвенції заявити, що вона не вважає себе зв'язаною статтею 14(1).

Відповідні статті: 14

Перу

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 28 квітня 1978 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Катар

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 26 серпня 1981 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Румунія

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 15 серпня 1975 року

Соціалістична Республіка Румунія заявляє, що [вона] не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1 статті 14 Конвенції про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, укладеної в Монреалі 23 вересня 1971 року, яка передбачає, що розбіжності щодо тлумачення або набрання чинності цією Конвенцією, які не були врегульовані шляхом переговорів, передаються до Міжнародного Суду на прохання будь-якої із залучених сторін. Позиція Соціалістичної Республіки Румунія полягає в тому, що такі розбіжності мають бути подані до Міжнародного суду тільки за згодою всіх залучених сторін, для кожної окремої справи.

Відповідні статті: 14

Російська Федерація

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 19 лютого 1973 року

Уряд Союзу Радянських Соціалістичних Республік не вважає себе зв'язаним положеннями пункту 1 статті 14, який передбачає передачу спорів щодо тлумачення або застосування Конвенції в арбітраж або Міжнародний суд на запит однієї зі сторін спору.

Відповідні статті: 14

Саудівська Аравія

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 14 червня 1974 року

... що Королівство Саудівська Аравія має застереження до пункту 1 статті 14 цієї Конвенції щодо арбітражу, відповідно до другого абзацу цієї ж статті, який також дозволяє мати застереження.

Відповідні статті: 14

Південна Африка

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 30 травня 1972 року

...з урахуванням застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції, як це передбачено пунктом 2 зазначеної статті.

Відповідні статті: 14

Сирійська Арабська Республіка

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 10 липня 1980 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Туніс

Застереження, що міститься в документі про приєднання, зданому на зберігання 16 листопада 1981 року

Зроблено застереження щодо пункту 1 статті 14 Конвенції.

Відповідні статті: 14

Україна

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 26 січня 1973 року

Уряд Української Радянської Соціалістичної Республіки не вважає себе зв'язаним положеннями пункту 1 статті 14, який передбачає, що спори про тлумачення чи застосування Конвенції передаються до арбітражу або в Міжнародний суд на вимогу однієї з сторін.

Відповідні статті: 14

Венесуела

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 21 листопада 1983 року

Венесуела братиме до уваги суто політичні мотиви та обставини, за яких вчиняються злочини, описані в статті 1 цієї Конвенції, відмовляючись видати або притягнути до відповідальності правопорушника, за винятком

випадків вимагання або заподіяння шкоди екіпажу, пасажирам або іншим особам.

Відповідні статті: 4, 7, 8